

บทบาทในการเป็นตัวแทนประชาชนของสมาชิกสภาของเทศบาลตำบลตะค่า อำเภอบางปลาหมอ จังหวัดสุพรรณบุรี

Role in Representing the People of the Councilors of Takha Sub District Municipality, Bang Pha Ma District, Suphanburi Province

กชกร สุขทรัพย์ *

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทในการเป็นตัวแทนประชาชนของสมาชิกสภาของเทศบาลตำบลตะค่า อำเภอบางปลาหมอ จังหวัดสุพรรณบุรี

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ สมาชิกสภาของเทศบาลตำบลตะค่า อำเภอบางปลาหมอ จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 12 คน โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึก

ผลการวิจัย พบว่า สมาชิกสภาของเทศบาลตำบลตะค่า ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นคล้ายกัน คือ สมาชิกสภาเทศบาล มีบทบาทในการเป็นตัวแทนของประชาชน เนื่องจากหน้าที่ประชาชนเลือกเข้าไปเป็นตัวแทน ทำให้ได้มีการพบปะพูดคุย และรับทราบปัญหาความต้องการ ความเดือดร้อนของประชาชน ซึ่งเป็นผลที่นำไปสู่การเสนอแผนงาน/โครงการในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบล ด้วยสมาชิกสภาของเทศบาล มองว่าตนเองเป็นตัวแทนที่ประชาชนเลือกเข้าไป เพื่อทำหน้าที่เป็นฝ่ายนิติบัญญัติในสภา ซึ่งเปรียบเสมือนกับฟันเฟืองที่สำคัญในการขับเคลื่อนชุมชนนั้น ๆ ให้เดินหน้า และพัฒนาภายใต้ระเบียบข้อบังคับอย่างเป็นรูปธรรม แต่ยังมีสมาชิกสภาบางส่วนที่มีอายุมากไม่ได้เข้ารับการพัฒนารูปแบบหรือฝึกอบรมอย่างสม่ำเสมอ อีกทั้งยังไม่มีความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม เนื่องจากมีอายุมากแล้วนั่นเอง

คำสำคัญ: บทบาท การเป็นตัวแทนประชาชน สมาชิกสภาของเทศบาลตำบล

Abstract

This study aimed to investigate a role in representing the people of the councilors of Takha Sub District Municipality, Bang Pha Ma District, Suphanburi Province.

This research is a qualitative research. The key informants are the council members of Takha Sub District Municipality, Bang Pha Ma District, Suphanburi Province, amount 12 people by specifying the specific sample, the research instrument was an in-depth interview form.

The findings were as follows; The members of the councils of Takha Sub District Municipality have similar opinion, are the people's representatives because when people choose to become representatives, causing to have a meeting to meet and acknowledge the problems and needs of the people. This is a result that led to the proposed program/project plan for development District. Council members of the municipality consider themselves to be representatives chosen by the people to act as legislators in the council which is like an important backlash to drive that community forward and developed under the regulations to be substantial, but some council members who did not last very developed or train consistently, and there is no commitment to study further because of aging itself.

Keywords: Role, Representing the people, Councilors of Sub District Municipality

* อาจารย์ประจำ คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
เอเชียอาคเนย์

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

องค์ประกอบสำคัญในการขับเคลื่อนการปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้เกิดการพัฒนาตลอดจนมีการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ คือ ผู้บริหาร ข้าราชการประจำ สมาชิกสภาท้องถิ่นและประชาชน ที่ผ่านมาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มุ่งเน้นที่การพัฒนาเฉพาะผู้บริหารและข้าราชการเป็นสำคัญ แต่ในส่วนสมาชิกสภาท้องถิ่น มักจะถูกกละเลยและไม่ให้ความสำคัญมากนัก ทั้งที่เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากัน เพราะสภาเป็นฝ่ายที่ทำหน้าที่ในด้านนิติบัญญัติ ด้านการควบคุมการบริหาร และด้านการติดตามและตรวจสอบการดำเนินงานของฝ่ายบริหารให้เป็นไปตามนโยบายที่ได้แถลงไว้ อีกทั้งฝ่ายสภายังมีบทบาทในเชิงความสัมพันธ์กับประชาชน ในด้านการเป็นตัวแทนของประชาชน โดยเป็นผู้ที่จะสะท้อนปัญหาความต้องการ และความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่ รวมถึงเป็นตัวกลางในการเชื่อมข้อมูลข่าวสารระหว่างประชาชนกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อรทัย ก๊กผล. 2551: 4)

สภาเทศบาล ทำหน้าที่เป็นฝ่ายนิติบัญญัติ ซึ่งคอยควบคุมและตรวจสอบฝ่ายบริหารอันเป็นวิถีทางแห่งการถ่วงดุลอำนาจ กำหนดให้สภาเทศบาลประกอบด้วยสมาชิกที่ได้รับการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน และสมาชิกสภาเทศบาล นี้อยู่ในตำแหน่งได้คราวละ 4 ปี ทั้งนี้จำนวนสมาชิกสภาเทศบาล จะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับประเภทของเทศบาล สำหรับสภาเทศบาลตำบล มีสมาชิกทั้งหมด 12 คน สภาเทศบาลนั้นมีประธานสภาคนหนึ่ง และรองประธานสภาคนหนึ่งโดยให้ผู้ว่าราชการแต่งตั้งมาจากสมาชิกสภาเทศบาลตามมติของสภาเทศบาล กล่าวคือ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้เรียกประชุมสภาเทศบาลครั้งแรกภายใน 90 วัน นับแต่การเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลเสร็จสิ้นแล้วให้สมาชิกสภาเทศบาลประชุมเลือกกันเองจากสมาชิกด้วยกัน จะเลือกบุคคลอื่นนอกจากสมาชิกสภาเทศบาลไม่ได้ ประธานสภามีหน้าที่ดำเนินกิจการของสภาเทศบาลให้เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับการประชุมเทศบาลควบคุมบังคับบัญชารักษาความสงบ และเป็นตัวแทนสภาในกิจการภายนอก ปกติสภาเทศบาลจะทำหน้าที่ฝ่ายนิติบัญญัติมีอำนาจในการตราเทศบัญญัติ การควบคุมฝ่ายบริหารสภาเทศบาลมีอำนาจในการควบคุมคณะผู้บริหาร

ท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น ซึ่งเป็นฝ่ายบริหารให้ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามระเบียบแบบแผนและนโยบายที่กำหนดไว้ (พระราชบัญญัติเทศบาล. 2562)

ปัจจุบันสมาชิกสภาเทศบาลตำบลส่วนใหญ่ยังไม่ปฏิบัติตามบทบาท อำนาจ หน้าที่ของตนได้อย่างครบถ้วน ส่วนหนึ่งอาจเกิดจากการไม่รู้ หรือเข้าใจผิดส่วนหนึ่งยังเป็นนักการเมืองสมัครเล่น ปราศจากอุดมการณ์ หรือเป็นพ่อค่านักธุรกิจทางการค้าของตนเองในท้องถิ่น นักการเมืองท้องถิ่นประเภทนี้ นอกจากจะไม่เสียสละ หรือใช้ความรู้ความสามารถของตนให้เกิดประโยชน์แก่กิจกรรมทางการเมืองในท้องถิ่นแล้ว บางทียังมีแนวโน้มที่จะเข้ามาเพื่อแสวงหาผลประโยชน์จากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อตนเองและพวกพ้องอีกด้วย หรือส่วนมากจะปฏิบัติหน้าที่ของตนเยี่ยงนักธุรกิจมากกว่าจะเป็นนักบริหาร บุคคลเหล่านี้มีความสนใจต้องการที่จะแสวงหาอำนาจ ผลประโยชน์ และเล่นพรรคเล่นพวกมากกว่าที่จะสนใจกิจกรรมงานบริการประชาชน จึงไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ในการบริการสาธารณะได้อย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร (อุทิศ แก้วขาว. 2543)

บทบาทในการเป็นตัวแทนประชาชนของสมาชิกสภาของเทศบาลตำบล จึงถือเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่จะเอื้ออำนวยในการบริหารงานของเทศบาลตำบลให้ประสบความสำเร็จได้ เพราะหากสมาชิกสภาเทศบาลตำบล ไม่รู้ไม่เข้าใจบทบาทอำนาจหน้าที่ของตนเองแล้ว ก็จะทำให้ประสบปัญหา เกิดความล้มเหลว ซึ่งหากสมาชิกสภาได้รับรู้บทบาทของตนเองได้ถูกต้องครบถ้วนแล้ว ก็จะทำให้การปฏิบัติตามบทบาทของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลถึงคุณภาพการปฏิบัติงาน และความสำเร็จในงานขององค์กร แต่เป็นเรื่องยากที่สมาชิกสภาจะได้รับรู้บทบาทของตนเองได้อย่างถูกต้องครบถ้วน (ธนิษฐา ชีมกระโทก. 2559) ไม่ว่าชุมชนหรือหน่วยงานองค์กรระดับต่าง ๆ จำเป็นต้องมีผู้นำที่จะเป็นผู้ที่กำหนดทิศทางการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของชุมชน การเป็นตัวแทนประชาชนถือเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง และมีส่วนต่อความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ได้เป็นอย่างดี (ยุวีตา แก้วสลา, สุรางคณา มัณยานนท์ และนิธิภัทร บาลศิริ. 2557)

ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาบทบาทในการเป็นตัวแทนประชาชนของสมาชิกสภาของเทศบาลตำบลตะค่า อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี โดยผลของการศึกษาวิจัยในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทของสมาชิกสภาของเทศบาลตำบลตะค่า อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาบทบาทในการเป็นตัวแทนประชาชนของสมาชิกสภาของเทศบาลตำบลตะค่า อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี

ขอบเขตของการวิจัย

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ สมาชิกสภาของเทศบาลตำบลตะค่า อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 12 คน โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงประกอบด้วย

1. ประธานสภาเทศบาลฯ จำนวน 1 คน
2. รองประธานสภาเทศบาลฯ จำนวน 1 คน
3. สมาชิกสภาเทศบาลฯ จำนวน 10 คน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้กระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) ประกอบด้วย การวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary research) และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) จึงเลือกเครื่องมือที่มีความเหมาะสมในการนำมาใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

1.1 เครื่องมือสำหรับการวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary research) จะใช้การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการศึกษาค้นคว้าจากเอกสารทางวิชาการ ตำรา ตลอดจนผลงานวิจัยประเภทต่าง ๆ รวมทั้งข้อมูลจากการค้นคว้าทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือข้อมูลที่ได้อ่านมาจากเว็บไซต์ทางอินเทอร์เน็ต เพื่อนำมาใช้ในการกระบวนการสร้างพื้นฐานขององค์ความรู้อย่างบูรณาการ ในทางวิชาการเกี่ยวกับบทบาทในการเป็นตัวแทนประชาชนของสมาชิกสภาของเทศบาลตำบลตะค่า อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี โดยเบื้องต้นก่อนอันเป็นแนวทางประการสำคัญในการนำไปสู่การสร้าง

เครื่องมือที่สามารถนำไปใช้ในกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลทางวิชาการที่มีประสิทธิภาพต่อไป

1.2 เครื่องมือสำหรับการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) จะทำการออกแบบโครงสร้างของข้อคำถามที่สามารถนำไปใช้ในกระบวนการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง หรือการสัมภาษณ์แบบชี้แนะ (Guided interview) อันเป็นแบบสัมภาษณ์ที่ไม่มีการกำหนดโครงสร้างของข้อคำถามที่มีความชัดเจนตายตัว โดยเป็นแต่เพียงการกำหนดแนวข้อคำถามแบบเปิดกว้าง หรือเป็นการใช้แบบสัมภาษณ์ปลายเปิด ซึ่งเป็นกระบวนการวิธีการวิจัยที่มีผลทำให้ข้อคำถามมีความยืดหยุ่นและเปิดกว้างโดยเทคนิคของการสัมภาษณ์เชิงลึกนั้น เป็นเทคนิคและกระบวนการวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพที่มีความเหมาะสมอย่างยิ่ง ในการนำมาใช้ในการสัมภาษณ์ส่วนบุคคล โดยเฉพาะอย่างยิ่งบุคคลที่เป็นผู้ที่มีความรู้และความชำนาญ หรือมีความเชี่ยวชาญในเรื่องที่กำลังดำเนินกระบวนการวิธีการวิจัย โดยกระบวนการวิธีการวิจัยในลักษณะเช่นนี้จะเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีความรู้ และความชำนาญ หรือมีความผู้เชี่ยวชาญสามารถแสดงความคิดเห็น หรือทรรศนะได้อย่างหลากหลายในทุกแง่มุม

โดยผู้วิจัยหรือผู้สัมภาษณ์สามารถที่จะดำเนินการสัมภาษณ์ และสามารถที่จะสอบถามติดตามและซักไซ้ไล่เรียงข้อมูลข้อเท็จจริง หรือรายละเอียดปลีกย่อยที่สำคัญ และมีความน่าสนใจในแต่ละประเด็นของคำตอบจากผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย หรือผู้ให้สัมภาษณ์ อันทำให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่มีความหลากหลายในมิติต่าง ๆ และข้อเท็จจริงในทางปฏิบัติที่มีความหลากหลายในมิติต่าง ๆ ที่มีทั้งมิติของความลึกและมิติของความกว้าง ในเรื่องที่ได้ดำเนินการกระบวนการวิธีการวิจัยนั้น ความสำคัญหรือมีส่วนเกี่ยวข้องกับบทบาทในการเป็นตัวแทนประชาชนของสมาชิกสภาของเทศบาลตำบลตะค่า อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี ได้ตอบข้อคำถามอันทำให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่มีความหลากหลายในมิติต่าง ๆ และข้อเท็จจริงในทางปฏิบัติที่มีทั้งมิติของความลึกและมิติของความกว้างในเรื่องเกี่ยวกับงานวิจัยครั้งนี้

1.3 การตรวจสอบเครื่องมือการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ดังกล่าวให้อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิที่เชี่ยวชาญด้านบทบาทในการเป็นตัวแทนประชาชนของสมาชิกสภาของ

เทศบาลตำบล เพื่อร่วมให้ความเห็น ตรวจสอบแก้ไข และปรับปรุงแบบสัมภาระให้มีความสมบูรณ์มากขึ้น เพื่อให้แบบสอบถามสามารถสื่อความหมายได้อย่าง ชัดเจน และได้ข้อมูลที่ตรงประเด็นตามวัตถุประสงค์ ของงานวิจัย

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ได้ กำหนดกระบวนการ หรือแนวทางในการเก็บรวบรวม ข้อมูลใน 2 ลักษณะ ประกอบด้วย การเก็บรวบรวม ข้อมูลจากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากเอกสารทาง วิชาการ และข้อมูลจากสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ และการเก็บรวบรวมข้อมูลจากสัมภาษณ์เชิงลึก สรุปได้ดังนี้

2.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากเอกสารทางวิชาการ และข้อมูลจากสื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูล ส่วนราชการ ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะแหล่งข้อมูลทางเว็บไซต์ที่ ปรากฏบนอินเทอร์เน็ต เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในระดับ ทุติยภูมิ (Secondary data) ประเภทต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น ข้อมูลจากเอกสารทางวิชาการรายงาน การศึกษาวิจัย และผลงานวิจัยประเภทต่าง ๆ เป็นต้น เพื่อนำมาใช้เป็น แนวทางในการออกแบบหรือสร้างแบบสัมภาษณ์เชิงลึก รวมทั้งเพื่อนำมาใช้เป็นส่วนประกอบในกระบวนการ วิเคราะห์ และประมวลผลข้อมูลในการวิจัย

2.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางประการสำคัญในการ เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการขอความร่วมมือจากองค์กร หรือบุคคลที่เป็นตัวแทนของกลุ่มตัวอย่างสำหรับการ วิจัยครั้งนี้ เพื่อขอสัมภาษณ์อย่างเป็นทางการ และไม่ เป็นทางการ ไม่ว่าจะเป็นผู้ทรงคุณวุฒิและบุคคลที่มีส่วน สำคัญ หรือเกี่ยวข้องกับบทบาทในการเป็นตัวแทน ประชาชนของสมาชิกสภาของเทศบาลตำบลตะค่า อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี ทั้งนี้ในกระบวนการ สัมภาษณ์เชิงลึกนั้น ผู้วิจัยได้ดำเนินการบันทึก ข้อมูล โดยวิธีการจดบันทึกข้อมูลของผู้มีส่วนร่วมในการ วิจัย หรือผู้ให้สัมภาษณ์โดยการขออนุญาตจากผู้มีส่วนร่วม ในการวิจัย หรือผู้ให้สัมภาษณ์ก่อนการสัมภาษณ์ เพื่อนำมาใช้ในกระบวนการตรวจสอบและตรวจทาน ความถูกต้องย้อนกลับในภายหลังได้

3. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

สำหรับกระบวนการในการวิเคราะห์ข้อมูล ที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) นั้น ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาใช้ใน กระบวนการวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูล โดย ดำเนินการร่วมกับกระบวนการรวบรวมข้อมูลจาก การศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากเอกสาร โดยกระบวนการ และวิธีการวิเคราะห์อื่นจะได้ดำเนินการตาม แนวทาง การวิจัยเชิงคุณภาพ อันได้แก่ การวิเคราะห์ ข้อมูลโดยพิจารณาประเด็นหลัก หรือแบบแผนหลัก ที่พบในข้อมูลที่ได้รับจากการสัมภาษณ์ทั้งหมดจากนั้น จึงนำประเด็นหลัก มาพิจารณาแบ่งแยกออกเป็นประเด็น ย่อย และหัวข้อย่อย อันเป็นกระบวนการวิเคราะห์ โดย การเริ่มต้นจากการวิเคราะห์ภาพรวมไปสู่การวิเคราะห์ ประเด็นย่อยของกระบวนการวิเคราะห์ตามแนวทางการ วิจัยเชิงคุณภาพ

นอกจากนี้ ในระหว่างดำเนินการดำเนินการ สัมภาษณ์เชิงลึกนั้น ทางผู้วิจัยได้ดำเนินการ สะท้อน ควบคุมไปด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการดำเนินการ กระบวนการสะท้อน ในแต่ละช่วง หรือในแต่ละขั้นตอน ควบคุมไปกับการดำเนินการวิจัย เพื่อเสริมสร้าง ให้กระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการใช้กระบวนการ ในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก ที่นำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีความเคร่งและแม่นยำตรง เพื่อให้กระบวนการวิจัยครั้งนี้มีความเข้มข้นยิ่งขึ้น รวมทั้งผู้วิจัยจะได้ดำเนินการในการวิเคราะห์ ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยการพรรณนา ข้อมูลตามปรากฏการณ์ร่วมด้วย เพื่อแสวงหาหรือให้ ได้มาซึ่งข้อค้นพบจากกระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพ อันเป็นแนวทางประการสำคัญที่สามารถนำไปสู่การ จัดทำข้อเสนอแนะ ในบทบาทในการเป็นตัวแทน ประชาชนของสมาชิกสภาของเทศบาลตำบลตะค่า อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี ต่อไป

ผลการวิจัย

ผลการวิจัย พบว่า สมาชิกสภาของเทศบาล ตำบลตะค่า ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นคล้ายกัน คือ สมาชิกสภาฯ มีบทบาทในการเป็นตัวแทนของประชาชน เนื่องจากการที่ประชาชนเลือกเข้าไปเป็นตัวแทน ทำให้ได้มีการพบปะพูดคุย และรับทราบปัญหาความ

ต้องการ ความเดือดร้อนของประชาชน ซึ่งเป็นผลที่นำไปสู่ การเสนอแผนงาน/ โครงการในการจัดทำแผนพัฒนา เทศบาลตำบล ด้วยสมาชิกสภาของเทศบาล มองว่า ตนเองเป็นตัวแทนที่ประชาชนเลือกเข้าไป เพื่อทำหน้าที่เป็นฝ่ายนิติบัญญัติในสภา มีสิทธิเสนอร่างเทศบัญญัติ ซึ่งไม่ขัดหรือแย้งต่อกฎหมาย เพื่อให้ใช้สำหรับกรปฏิบัติงานตามหน้าที่ของเทศบัญญัติ หรือเทศพาณิชย์ของเทศบาล มีอำนาจในการพิจารณาและลงมติเห็นชอบต่อร่างเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ซึ่งเปรียบเสมือนกับฟันเฟืองที่สำคัญในการขับเคลื่อนชุมชนนั้น ๆ ให้เดินหน้า และพัฒนาภายใต้ระเบียบข้อบังคับอย่างเป็นรูปธรรม อีกทั้งสมาชิกสภาเทศบาลฯ ยังมีหน้าที่สำคัญในการตรวจสอบและถ่วงดุลการใช้ อำนาจของฝ่ายบริหาร ตามรูปแบบของระบอบรัฐสภา และมีหน้าที่ในกระบวนการนิติบัญญัติ อันเกี่ยวข้องกับการร่าง และพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อกฎหมาย ข้อบังคับต่าง ๆ ของเทศบาล หน้าที่ในด้านการตรวจสอบ และถ่วงดุลฝ่ายบริหาร โดยเข้าร่วมลงชื่อกับสมาชิกสภา รวมแล้ว ได้จำนวนไม่ต่ำกว่าครึ่งหนึ่งของสมาชิกสภา ทั้งหมดที่อยู่ในตำแหน่ง มีสิทธิทำคำร้องยื่นต่อผู้ว่าราชการจังหวัดขอให้เปิดประชุมวิสามัญ โดยให้ผู้ว่าราชการพิจารณาและเรียกประชุมวิสามัญได้ ถ้าเห็นว่าสมควรและเป็นประโยชน์ต่อเทศบาล มีสิทธิในการลงมติวินิจฉัยข้อปรึกษาจำนวนหนึ่งคะแนนเสียง สมาชิกสภาเทศบาล มีสิทธิ ตั้งกระทู้ถามนายกเทศมนตรี หรือรองนายกเทศมนตรี ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน ตามหน้าที่ของบุคคลในตำแหน่งดังกล่าว นอกจากนี้ สมาชิกสภาเทศบาล ยังมีสิทธิในการลงคะแนนเสียงเลือก สมาชิกสภาเทศบาลด้วยตนเอง และเป็นคณะกรรมการ สามัญของสภา ซึ่งมีอำนาจเลือกผู้ที่มีตำแหน่งเป็น สมาชิกสภา หรือบุคคลภายนอก เป็นคณะกรรมการ วิสามัญของสภา พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ในอำนาจหน้าที่ของเทศบาลและรายงานผลให้สภาทราบ

อภิปรายผล

การศึกษาเรื่อง บทบาทในการเป็นตัวแทน ประชาชนของสมาชิกสภาของเทศบาลตำบลตะค่า อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า สมาชิก สภาของเทศบาลตำบลตะค่า ส่วนใหญ่มีความคิดเห็น

คล้ายกัน คือ มีบทบาทในการเป็นตัวแทนของประชาชน เนื่องจากการที่ประชาชนเลือกเข้าไปเป็นตัวแทน ทำให้ได้มีการพบปะพูดคุย รับทราบปัญหาความต้องการ ความเดือดร้อนของประชาชน นำไปสู่การเสนอแผนงาน/ โครงการในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบล ซึ่งอาจมองว่าตนเองเป็นตัวแทนที่ประชาชนเลือก เข้าไป เพื่อทำหน้าที่เป็นฝ่ายนิติบัญญัติในสภา ซึ่งเปรียบเสมือนกับฟันเฟืองที่สำคัญในการขับเคลื่อน ชุมชนนั้น ๆ ให้เดินหน้า และพัฒนาภายใต้ระเบียบ ข้อบังคับอย่างเป็นรูปธรรม แต่สมาชิกสภาบางส่วนที่มี อายุมาก ไม่ได้เข้ารับการพัฒนา หรือฝึกอบรมอย่าง สม่าเสมอ และยังไม่มีความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะศึกษาหา ความรู้เพิ่มเติม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนิษฐา ชิมกระโทก (2559) ที่ทำการศึกษารื่อง การรับรู้ บทบาทของสมาชิกสภาเทศบาลตำบลในจังหวัด นครราชสีมา พบว่า ด้านการเป็นตัวแทนของประชาชน มีการรับรู้บทบาทอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก สมาชิกสภามองว่าตนเองเป็นตัวแทนที่ประชาชนเลือก เข้าไปเพื่อทำหน้าที่เป็นฝ่ายนิติบัญญัติในสภา ซึ่งเปรียบเสมือนกับฟันเฟืองที่สำคัญในการขับเคลื่อน ชุมชนนั้น ๆ ให้เดินหน้าพัฒนาภายใต้ระเบียบข้อบังคับ และยังมีประโยชน์ต่อสังคม และสอดคล้องกับงานวิจัย ของ อุดุลย์ วงศ์ช่างเงิน (2550) ที่ศึกษาเรื่อง บทบาท ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของสมาชิกสภา อยู่ในระดับสูง เนื่องจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา มีการเปิดอภิปรายทั่วไป โดยนายองค์การบริหารส่วน จังหวัดและคณะ มีการปรึกษาหารือในสภาเกี่ยวกับ หน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด การเห็นชอบร่าง ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี และอนุมัติแผน ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยการพิจารณาเสนอแผนงาน/โครงการ ให้ความ เห็นชอบการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ที่สะท้อนจาก ปัญหาข้อเท็จจริงที่มาจากการรับทราบปัญหาความ ต้องการจากประชาชนโดยตรง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ของ จูติรัตน์ สุวรรณ (2551) ซึ่งได้ศึกษาเรื่อง บทบาท ของสมาชิกสภาเทศบาลจังหวัดปัตตานี ในทัศนะของ ผู้นำท้องถิ่นในอำเภอเมืองปัตตานี พบว่า การปฏิบัติ ตามบทบาทหน้าที่ของสมาชิกสภาเทศบาลจังหวัด ปัตตานี ตามกฎหมายจัดตั้งเทศบาลจังหวัด เช่น การ

คัดเลือกประธาน รองประธาน และเลขานุการสภาเทศบาลจังหวัด โดยคำนึงถึงหลักความรู้ความสามารถ การแสดงบทบาทของสมาชิกสภาเทศบาลจังหวัดปัตตานี ในการเข้าร่วมประชุมสภา เพื่อตรวจสอบควบคุมการบริหารงานของฝ่ายบริหาร การตั้งกระทู้ถามเพื่อให้ฝ่ายบริหารแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นในการบริหารราชการของเทศบาลจังหวัดปัตตานี และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุทธิลักษณ์ วรวัลย์ (2550) ที่ศึกษาเรื่อง บทบาทของสมาชิกสภาเทศบาล สตรีในเทศบาลนครเชียงใหม่ พบว่า สมาชิกสภาเทศบาล มีบทบาทหน้าที่ ความสามารถและศักยภาพในการปฏิบัติหน้าที่มาก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล เพื่อจัดทำร่างติดตามและประเมินผล รวมทั้งการเสนอโครงการเพื่อของบประมาณจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนปฏิบัติตามโครงการพัฒนาต่าง ๆ เพื่อพัฒนาท้องถิ่นและเข้าร่วมแก้ไขปัญหาบำบัดทุกข์ บำรุงสุขของประชาชนในท้องถิ่นอยู่ในระดับมากเช่นกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

สมาชิกสภาเทศบาลตำบลทุกคน ควรมีการแสวงหาความรู้ในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างสม่ำเสมอ เนื่องจากสมาชิกสภาเทศบาล เป็นฟันเฟืองที่สำคัญในการขับเคลื่อนชุมชนนั้น ๆ ให้เดินหน้า และพัฒนาภายใต้ระเบียบข้อบังคับอย่างเป็นรูปธรรมนั้นมีความสำคัญอย่างยิ่ง และจะทำให้การปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่เกิดประสิทธิภาพอย่างสูงสุด

2. ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาเปรียบเทียบบทบาทในการเป็นตัวแทนประชาชนของสมาชิกสภาของเทศบาลตำบลตะค่า อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี กับสมาชิกสภาของเทศบาลตำบลอื่น ๆ

2.2 ควรศึกษาความคิดเห็นของประชาชนในบทบาทในการเป็นตัวแทนประชาชนของสมาชิกสภาของเทศบาลตำบลตะค่า อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อจะได้ทราบถึงความคิดเห็นของประชาชนในมุมมองที่แตกต่างกัน

เอกสารอ้างอิง

- จิตติรัตน์ สุวรรณ. (2551). บทบาทของสมาชิกสภาเทศบาลจังหวัดปัตตานี ในทัศนะของผู้นำท้องถิ่นในอำเภอเมืองปัตตานี. รายงานการศึกษาอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ธรินฐา ชิมกระโทก. (2559). การรับรู้บทบาทของสมาชิกสภาเทศบาลตำบลในจังหวัดนครราชสีมา. วารสารชุมชนวิจัย. 10(3): 53-60.
- พระราชบัญญัติ เทศบาล (ฉบับที่ 14) พ.ศ. 2562. สืบค้นจาก <http://wiki.kpi.ac.th/index.php>.
- ยุวีดา แก้วสลา, สุรางคณา มัถยานนท์ และนิธิภัทร บาลศิริ. (2557, มกราคม-มิถุนายน). แบบภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มกรุงธนใต้สังกัดกรุงเทพมหานคร. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ. 3(1): 42-49.
- สุทธิลักษณ์ วรวัลย์. (2550). บทบาทของสมาชิกสภาเทศบาล สตรีในเทศบาลนครเชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเมืองและการปกครอง. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อดุลย์ วงศ์ช่างเงิน. (2550). บทบาทของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา ตามความคิดเห็นของประชาชน. รายงานการศึกษาอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- อรทัย กักผล. (2551). คู่มือสมาชิกสภาท้องถิ่น. กรุงเทพฯ: ธรรมดาเพรส.
- อุทิศ แก้วขาว. (2543). ความคิดเห็นของผู้มีสิทธิเลือกตั้งเกี่ยวกับคุณลักษณะและบทบาทของนายกเทศมนตรี: กรณีศึกษาเทศบาลตำบลโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์. ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.